

КӨПБАЕВ Темірғали Мұратбекұлы

«БАСПАҒЕРЛІК-РЕДАКТОРЛЫҚ ШЕБЕРЛІК ЖӘНЕ КІТАП ШЫҒАРУ ІСІНІҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ»

атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның
ЖИНАҒЫ

Алматы, 2022 жыл

Ақын, ғалым, баспагер, ұстаз, филология ғылымдарының кандидаты,
Халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының лауреаты, Халықаралық
Ақпараттандыру академиясының академигі Темірғали Көпбаевтің
60 жасқа толуына арналған
**«Баспагерлік-редакторлық шеберлік және кітап шығару ісінің өзекті
мәселелері»** атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция
ЖИНАҒЫ

Ата-бабаларымыздың қанына сіңген дәстүр – жерді шет ел басқыншыларынан қорғау болса, сол жерді қорғаушы халықтың басын біріктіріп ұстау идеясын ұрпақтан-ұрпаққа жеткізіп отырған. Осы елді біріктіру идеясы «Алпамыс батыр» жырын биікке көтеріп тұр. Қазақ халқының ұлттық идеясы да осы елді біріктіру, қасиетті жерді қорғау. Ел қорғау дегеніміз – ұлт бірлігін сақтау. «Алпамыс батыр» жыры – елдігіміз бен ерлігімізді бүкіл әлемге білдіретін аса көрнекі, халқымыздың салт-дәстүрін сақтаған жыр. Жырды оқыту арқылы мектеп оқушыларын патриотизмге тәрбиелеу – қазіргі таңдағы кезек күттірмейтін мәселе.

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Кононов А.Н. «Родословная туркмен: Сочинения Абуль-Гази-хана Хивинского». – М., 1958 ж, 23 б.
2. Жирмунский В.М. «Тюркский героический эпос». – Л., 1974 ж, 609 б.
3. Бартольд В.В. «Очерк истории Семирчии». – 1943 ж, 72 б.
4. М.Ғабдуллин, «Қазақ халқының ауыз әдебиеті», Алматы, «Мектеп» баспасы, 1974 ж, 169 -170 б.
5. Бисенбаев П., Кәрбозов Е. «Алпамыс батыр» жыры: тарихилығы мен типологиясы. – Хабаршы (Журналистика сериясы), №4 (42) 2016ж, 136 б.

БЕКЗАТ БОЛМЫСТЫ БАСШЫ

Б. Каримова,
аға оқытушы, PhD.

Аяужан Ахметжан,
*журналистика мамандығының
4 курс студенті*

«Бейсенді кәсіби журналист қана емес, кәдімгі нағыз патриот, нағыз жанашыр ағартушы деп айтуға болар еді. Қазақтың арыстарының бірінен айырылып қалдық деп білемін. Бейсен мен үшін осы күннің Шоқаны, Әлиханы деп айтар едім. Осылай десем, артық болмас. Өйткені тек сөз шеберлігі емес, ішіндегі күш-жігері, намысы алашордалықтармен, қазақтың арыстарымен тепе-тең» [1, б.76], – деп Арман Шораев жақсы пікір айтқан болатын. Шынымен, Бейсен журналистикаға кездейсоқ келген жоқ.

Бейсен Абайұлы Құранбек 1971 жылы Алматы облысы, Кербұлақ ауданының Қызылжар ауылында өмірге келіп, сол жерде онжылдық мектеп бітірген. Өл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің журналистика факультетін бітірген.

Еңбек жолын республикалық «Спорт» газетінде бастап, «Рахат», «31 арна», «Хабар» телеарналарында және Президент телерадиокешенінде қызмет атқарған. 2007-2012 жылдары Алматы облыстық «Жетісу» телеарнасының бас директоры болып қызмет атқарған. 2013-2017 жылдары «Қазақстан» ұлттық телеарнасынан көрсетілген «Айтуға оңай» әлеуметтік-тұрмыстық ток-думан (ток-шоу) бағдарламасын ұйымдастырып, бағдарламаның жүргізушісі болды. Кейін осы бағдарламаның жалғасы іспетті «Қарекет» бағдарламасының тізгінін ұстады. Бұл екі бағдарлама арқылы қиын жағдайға ұшыраған адамдарға қол ұшын беріп, адамдарды бір-біріне бауырмал болуға шақырып, халыққа бар көмегін көрсеткісі келді. Десе де, Бейсен мінезді, ісіне тиянақты, кейде қатал көрінетін, бірақ сөйте тұра, өте мейірімді, жаны нәзік еді. Қазақ тележурналистикасында өзіндік стилі бар ерекше тұлға болды.

2012 жылы Бейсен Құранбек «шығармашылықпен шұғылданамын» деп, қызметінен өз еркімен кетіп, 2014 жылы телеарнаға қайта оралды. Құр келген жоқ, жаңа күшпен, жаңа жобаларымен келді. Жаңа ғимаратты соңғы үлгідегі техникалармен жабдықтауға кірісті. Бүгінгі «Жетісу» телеарнасының студияларына республикалық арналардың мамандары қызыға қарайды. Міне, соның бәрінде Бейсеннің қолтаңбасы бар.

Бейсен телеарна басшысы болды, үлкен қызметтер атқарды, елдің мұң-мұқтажын түгендеген, намысын жаныған хабарлар жүргізді. Оның есімі халыққа «Қазақстан» ұлттық телеарнасындағы көрсетілген «Айтуға оңай» және «Қарекет» ток-думан (ток-шоу) бағдарламасы арқылы кеңінен танылды. Оның ұлтқа деген адал перзенттік парызы да, «қазағым» деп соққан адал жүрегінің лүпілі де, туған елі мен жеріне деген шексіз махаббаты да ұлттық арнадағы осы бағдарламаларынан көрініс тапты. Сол арқылы ол елдің елеулісі, халқының қалаулысына айналып үлгерген еді.

Елдің мұң-мұқтажын жоқтаған, қоғамдағы қордаланған мәселелерді өткір талқылаған, тағдыр тәлкегіне түскен адамдардың хал-жағдайын бүкпесіз көрсеткен бұл бағдарламалар көпшіліктің, көрермендердің үзбей көретін сүйікті бағдарламасына айналды. Бейсен Құранбек жүргізген осы бағдарламалары арқылы қалың көрермен оның кісілік келбеті мен адамгершілік қасиеттерін анық аңғарып отырды.

Автор шеберлігінің тағы бір қыры – әңгіме-сұхбат кезінде өзінді көрермен орнына қоя отырып, экран алдындағы адамдардың көңіл-күйімен ойнауға да, оларды жасанды әрекеттермен алдауға да болмайды. Көтерілетін мәселе жөнінде жан-жақты терең зерттей отырып, қосымша, қажет кезінде қиын жағдайлардан алып шығатын, қонақтың өзіне де қатысты елеусіздеу жайларға да көңіл бөлгеннің ешбір артықшылығы жоқ. Қазақ теледидарының көп ізденіп, айтарлықтай табысқа жеткен бір саласы теледидар экранынан кейіпкерінің қуанышы мен қайғысын, жетістігі мен кемшілігін, ішкі жан дүниесін ашып, адам характерін ашу жолындағы ізденістері болды.

Бейсен Құранбек – ең бірінші өз ісінің нағыз майталманы, журналистика саласының шебері ретінде барша қазақ телекөрерменінің жүрегінде мәңгі сақталмақ. Қысқа ғұмыр ішінде ол айналасындағыларға жақын жолдас, ақылшы аға, сырлас дос және білікті басшы бола білген тұлға. Журналист – қоғамдық ақпарат қызметшісі. Халыққа басты жаңалықтарды жеткізетін адам. Қазақ журналистикасында барынша толғандырған маңызды мәселелерге назар салды. «Қарекет» пен «Айтуға оңай» бағдарламаларының тележүргізушісі ретінде әркімнің көкейін тескен тақырыптарды көтеріп, халықтың ілтипатына ие болған журналист.

Бейсен Құранбек туған өлкесінің дамуына өз үлесін қосқан тынымсыз еңбек сүйгіш жан болды. Өзінің біліктілігі мен жоғары кәсібилігін барша бұқаралық ақпарат құралдары қауымдастығына мойындатты. Ғұмыры қысқа болса да, өмірі өнегеге толы болған еді.

Жалпы, тележурналистикадағы жұмыс процесін эфирге дейінгі, эфир кезіндегі деп екіге бөліп қарастыратын болсақ, эфирге дейінгі жұмыс процесі ұжымдық үйлесім үлесіне тимек. Әрбір телеарнаның ұстанған бағыты, айқын көзқарасы, жұмыс жоспары, оның қызметінің мәнісін айқындайтын бет-бейнесі болады. «Телеэфирдегі бағдарламалардың қай-қайсы да ұжымдық туынды» [2, б.112], сол себепті, ұжым мүшелерінің әрқайсысы өз міндеттерін жете түсініп, жауапкершілікпен жүзеге асыруы керек. Бір хабарды эфирге шығару үшін үлкен шығармашылық топ жұмыс істейді. Жүргізуші-журналист, сценарий авторы, режиссер, оператор – бәрі дерлік өз ісінің кәсіби шебері болғанда ғана, солардың бәрі бірге хабардың мәнісін түсінгенде ғана, соған қоса, жұмысқа шынайы ыждағат пен ынта бөлгенде ғана жоғары сапалы жақсы хабар дүниеге келмек. Ал хабардың сапалы болуы үшін техникалық мүмкіншіліктер де үлкен рөл атқарады. Сондықтан да, электронды бұқаралық ақпарат құралдарындағы қызметкерлер атқаратын қызметтерінің сипатына қарай шығармашылық, техникалық болып екіге бөлінеді. Бірақ тікелей эфирдегі шығармашылық тұтастықты ұжым бір кісідей жұмылып әрекет еткенде ғана жүзеге асыра алатыны белгілі. Осындай жауапкершілігі мол қызметті атқара отырып, Бейсен Құранбек өзі басқарған ұжымды ұйымшылдыққа үйрете білді. Өйткені ұжымның еңбек жемісі – техникалық мүмкіндіктің жемісі. Эфирдегі техникалық тетіктердің ақаусыз әрекетін бақылап-реттейтін маман – инженер. Ал сол техникалық қызмет жүйесін әуе толқынына сай пайдалану ісін жүзеге асыратын маман – дыбыс операторы. Тікелей эфирге жан бітіріп, тыңдарман мен журналисті табыстыратын телефон желісіндегі әңгімені қамтамасыз ететін маман – байланыс қызметкері. Міне, бұлардың бәрі – техникалық топқа енеді. Ал тікелей эфирдегі шығармашылық тұтастықтың тұтқасын ұстанған шығармашылық топ мүшелері – журналист,

бағдарлама авторы, бағдарлама жүргізушісі, редактор, режиссер, тілші, шолушы, дизайнер. Демек, бұлардың бәрі шығармашылық топқа енеді. Осылардың арасындағы режиссер мен дизайнерлердің шығармашылық топқа немесе техникалық топқа жатататыны туралы даулы пікір туындауы әбден мүмкін. Өйткені режиссердің де, дизайнердің де іс-әрекеті техникалық процесс нәтижесінде жүзеге асырылады. Режиссер эфирдегі тетіктер торабын басқарады. Дыбысты күшейтіп, бәсеңдетеді, әуе толқынындағы бағдарламаны, яғни, жүргізушінің сөзін, я болмаса, студия қонағымен сұхбатын әуенмен әрлеп, сазбен көмкеріп, музыкамен астастырады. Ал дизайнер ағылшын тілінен аударғанда дыбыс көркемдеушісі деген мағынаны білдіреді. Бір қарағанда, режиссер мен дизайнердің қызметі бірдей болып көрінуі әбден мүмкін. Ендеше, ара жігін ашып көрсеткен абзал. Дизайнер өз қызметін эфирден тыс, компьютерлік технологияның көмегімен іске асырады. Ол тікелей эфирден берілетін телероликтерді әзірлейді. Соның барысында сөйлеу мәнерін сан құбылтып, дауыс ырғағын өзгертіп, жуан дауысты жіңішкертіп, баяуды жеделдетіп, әр алуан дыбыс эффектілерін қабаттастыра қолданып, дыбыс құдіреті арқылы адамзат психологиясына әсер етудің әр қилы амалын ойлап табудың қазіргі заманғы әдіс-тәсілін меңгерген маман. Бұлардың қызметтерінің тереңіне үңілмегендер техникалық топқа жатқызуы мүмкін. Өйткені олар өз қызметтерін атқару үшін техникалық тетіктердің тілін білуге міндетті. Бірақ соған қарамастан, олар шығармашылық топқа енеді. Себебі, режиссер болу үшін де, дизайнер болу үшін де техникалық жағынан сауаты болу жеткіліксіз. Ол үшін міндетті түрде режиссерге де, дизайнерге де шығармашылық қабілет қажет. Сол екеуі ұштасқанда ғана еңбектері жемісті болмақ. Егер де автор идеясымен, яғни журналистің ой толғамымен дизайнердің түйсік-түсінігі сабақтасып, шығармашылық шешімін тапса ғана іс нәтижелі болмақ [3].

Әр кезеңнің өз талабы болатынын ескерсек, телеэфир шын мәніндегі уақыт тынысы іспетті. Көрермен талғамы мүлде өзгерді. Сол талабы күшті, талғамы жоғары аудиторияның көңілінен шығып, көкейіндегісін дәл табу мақсатында «Жетісу» телеарнасының ұжымы үлкен-үлкен ұмтылыстарға барды. Қандай да болмасын жаңашыл іс-әрекетке жастардың батыл кірісіп кететіні белгілі. Тіпті, аса қажет боламған жағдайда әріптестік сын-ескертпе жасап, қызметкер ұнжырғасын түсіруге болмайды. Керісінше, күллі ұжым мүшелеріне ыңғайлы уақытта, белгілі бір жұмыс көлемінің (мысалы, бір аптаның) қорытындысы есебінде тұрақты түрде жиналыс өткізіп, жалпыға бірдей және жеке тұлғаларға тән артықшылық және кемшіліктерді талқылап, күн тәртібіне енгізу басқарушы топ үшін де, атқарушы топ үшін де тиімді тәсіл екені даусыз. Тек сын-ескертпелер дәлелді болу үшін телебағдарламаларды таспаға түсіріп алып, қажет тұстарын, ықшамдалған қалпында жиналыс үстінде пайдаланған дұрыс.

Бейсен Құранбектің ізгі де өнегелі ғұмыры Қазақстан Республикасының тәуелсіздігімен, оның бір саласы – қазақ журналистикасымен сабақтасып өтті. Ұлттық телеарнаның маңдайалды бағдарламалары – «Айтуға оңай», «Қарекет» бағдарламалары арқылы қоғамдағы өзекті мәселелерді үзбей көтеріп, халықтың мұң-мұқтажын бөлісетін теңдесі жоқ бағдарламалар жасап, көрермендердің көңілінен шықты. Қазақ телевизиясында ток-шоу жанрына ұлттық сипат, реңк енгізді және сол арқылы халықтың ерекше ілтипатына бөленген шебер журналист атанды.

Кейінгі жылдары өзі басқаратын Алматы облыстық «Жетісу» телеарнасы мен «Қазақстан» корпорациясы арасында әріптестік байланыс орнатты. Осылайша Қазақ телевизиясы мен оның аймақтық құрылымдарын дамытуға зор үлес қосты. Әріптестеріне үлгі бола отырып, кейінгі жас буынды жалықпай тәрбиеледі. Жастарды тәрбиелей отырып, өзі жол көрсетіп отырды. Тиянақты, жүйелі жұмыстарының нәтижесінде Бейсен Абайұлы басқаратын ұжым «Жетісу» телеарнасы 2018 жылы «Тұмар» телевизиялық сыйлығын иеленген болатын.

Журналист еңбегі – үнемі ізденіп, шығармашылық жаңаруды талап ететін еңбек. Ол заманды жалаң суреттеп, оқиғаны тізіп шығушы емес, елдің тіршілік, қам-қарекетімен етене араласа отырып, әрбір жағдаятты әр қырынан үңіле зерттеп, танымдық сырын, қоғамдық мәнін терең ашып көрсетуді мұрат тұтады. Бейсен Құранбек өзінің журналистік қырын әрбір

мәселеге объективті тұрғыда қарап, шын бағасын бере отырып, кемшілігін дәл көрсете білгендігімен ерекшеленеді. Қоғамда орын алған кемшілікті телеэкраннан тілгілеп өткендей әсерде қаласын.

Басшының мойнында адам айтқысыз міндет бар, оның атқаратын жұмысы – әрі игілікті, әрі ауыр міндет. Бас директор – автор мен жүргізушінің ақылшысы. Олардың кейбірі оқыс кеткен, тікелей эфир үстінде аңғара алмай, ағат жіберген кейбірі жерлері мен сөздерін басшының жіті көздері жедел шолып, көрсетіп отыруға міндетті әрі әділ бағасын беріп ақылын айтып отыруы тиіс.

Осы тұста Бейсеннің: «Өз басым «Жетісу» телеканалына басшылыққа келгенде журналистердің анкетасына, жеке іс-қағазына қараған емеспін. Бет-жүзіне қарадым. Имандысына сендім. Жазған-сызғанына қарадым. Талабы барына тоқтадым» [4], – деп жазуы кадрды біліміне, адамгершілігіне, адалдығына, іскерлігіне, парасаттылығына қарап таңдағандығын нақтылай түседі.

Қазақ теледидарының материалдық-техникалық базасын қысқа мерзімнің ішінде нығайтып қана қоймай, хабарлары мен ақпараттарының азаматтық позициясын айқындап, деңгейін сапалық биікке көтере білді. Бейсен Абайұлы ең алдымен, телерадио компанияның техникалық жағын көтеруді, жақсартуды қолға алды. Оны жасады да. Бүгінгі таңда «Жетісу» телеарнасының материалдық-техникалық базасы толық жаңартылған, тіпті республикалық телерадио корпорациялардың техникалық жағын жабдықталуы жоғары десек артық айтпаймыз.

Бейсен Құранбек журналист, басшы ғана емес, мәдениет қайраткері, телеарна жетекшісі, журналист ретінде де қазақтың осы заманғы қоғамдық ойын қалыптастыруға орасан үлес қосты. Журналист қандай телеарнада жұмыс етсе де, өзінше өрнек іздеп, өзіндік таным білімімен көзге түсті. 2012-2018 жылға дейін басшы, директор болған «Жетісу» телеарнасы республикамыздың әлеуметтік-мәдени өмірі туралы қаншама өткір, күрделі, зәру, көкейкесті хабарлар мен бағдарламалар жасады. Әділіне жүгінсек, мұндай мәселелерді қашанда Бейсен Абайұлы басшы болған телеарна ғана бірінші соқа салып көтеретін әрі сол мәселелердің республика мүддесіне, халыққа тиімді күресті. Бұл Бейсен Құранбектің қысқа ғана ғұмырда басшылық қызметте жемісті еңбегінің ең биік шыңға шыққан өміршендік үлгісін танытса керек.

Кез келген басшының жемісті еңбегі шығармашылық пен ұжымды басқара білу қабілетінен көрінеді. Бейсен Абайұлының басшы, директор ретінде ұйымдастырудың үш міндетін көрсете білді деп айта аламыз, олар:

біріншіден, Бейсен қарамағындағы журналистердің телеарнада қоғамдық ақпаратты, әлеуметтік мәні бар мәселелерді дер кезінде дұрыс көрсете білуіне басты көңіл бөлді;

екіншіден, телеарна ұжымы алдында да, өзіне де: «қайтсе телеарна жақсарады?» деген сауалды қойып, өзінің басшылықтық шеберлігі мен тәжірибесін қазақ тележурналистикасының өркендеуіне аямай жұмсап отырды;

үшіншіден, бас директор, басшы ретінде қолынан жазу келетін жастарға ағалық қамқорлық жасай отырып, елді елең еткізетін, көрерменге әлі белгісіз соны құбылыстарды көрсету қажеттігіне бағыт-бағдар сілтеді.

Бейсен Құранбек Қазақстан Республикасының Президенті сыйлығының иегері, «Қазақстан Республикасының Мәдениет қайраткері» құрметті атағымен марапатталған.

Өз ісінің кәсіпқой маманы ретінде ұлттық ақпарат саласының дамуына елеулі үлес қосып, туған еліне адал қызмет етудің жарқын үлгісіне айналды. Оның өнегелі өмірі мен жарқын бейнесі көрермен мен халқының жадында әрдайым сақталады деп ойлаймын, солай бола бермек.

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Біздің Бейсен. Көңіл айту жедел хаттары, естеліктер мен арнау өлеңдер. – Алматы: Ел-Шежіре, 2020. – 360 б.
2. Тұрсынов Қ. Тележурналистика жанрлары мен пішіндері. – Алматы: Қазақ университеті, 2008. – 365 б.
3. Исләмбек А. Қазаққа қандай ток-шоу қажет?//<http://anatili.kazgazeta.kz/>, 2015, тамыз.
4. Әбікенов С. «Айтуға оңай» бағдарламасы – халықтың қалаулысы // Талдықорған тынысы. – 2017, 23 сәуір.
5. «Қарекет» бағдарламасы. – <https://kaztrk.kz/projects/qareket>

МАЗМҰНЫ

I БӨЛІМ

ҮЗДІК ТОЛҒАМДАР, ҮЗДІК ПОЭТИКАЛЫҚ ОЙЛАР БИІГІНДЕ	
Жанғара Дәдебаев,	3
ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ҚҰАТ ПЕН БАСПАҒЕРЛІК МҰРАТ	
Әділғазы Қайырбеков,	5
ЖЫЛАП ҚАЛҒАН ЖЫЛДАРДЫҢ ЖЫЛНАМАСЫ	
Ғалым Жайлыбай,	9
«ОЙЛАР КЕЙДЕ ГҮЛЗАРЫМА ГҮЛ ЕКТІ»	
Гүлжаһан Орда,	14
ҚАЗЫҒҰРТТЫҢ БАСЫНДА КІТАП ҚАЛҒАН	
Ғарифолла Әнес,	20
НАР ҚОМЫНА АРТҚАН ЖҮК	
Исраил Сапарбай,	22
ЖАЗЫЛҒАН ЖЫР, ЖАЗЫЛМАҒАН МАҚАЛА ЖАЙЛЫ СЫР	
Күлбек Ергөбек,	33
ЖАСЫНДЫ «ЖАҒҒЫРЫҚ»	
Зайда Елғондинова,	42
АҚҚҰМНАН ҰШҚАН ҚЫРАН	
Бегман Ысқақ,	47
«МЕН ҒАРЫШТА БАҚЫТТЫ ӨМІР СҮРЕР ЕМ, СҮЛУ ЖЫРДЫҢ ТАРҚАТА АЛСАМ БҰРЫМЫН»	
Гүлжаһан Орда,	52
ҚАРА ӨЛЕҢНІҢ КИЕСІ ДАРЫҒАН ҚАЛАМҒЕР	
Есенәлі Ералы,	63
СЕНДІРЕ БІЛЕТІН ЖАЗУШЫ	
Есенәлі Ералы,	69
АҚҚҰМНАН ҰШҚАН АҚСҰҢҚАР	
Орынбасар Сүттібаев,	72
ТАРПАҢ МІНЕЗДЕС ТАЛАНТ	
Серікқали Жексенбаев,	78
АҚЫННЫҢ ОЙЛАУ АМАЛЫ	
Алмас Ахметбекұлы,	81
АҢСАРЫ БИІК АҚЫН	
Ермахан Шайхыұлы,	82
ТЕМІРҒАЛИ АҚЫННЫҢ ТЕРЕҢІ	
Төреғали Тәшенов,	96
ҚАРА ӨЛЕҢМЕН ҚАЙРАҒАН ЕР ЖІГЕРІН	
Сейсен Әмірбекұлы,	98
АҚҚҰМНАН ШЫҒЫП, АЛАШТЫ МОЙЫНДАТҚАН АҚЫН.....	101
ЖАҚСЫЛЫҚТЫҢ ЖАРШЫСЫ БОЛДЫМ	
Темірғали Көпбай,	106
ҚАЛАМЫ ҚАРЫМДЫ ҚАЛАМҒЕР	
Ермахан Шайхыұлы,	109
ТЕМІРҒАЛИ КӨПБАЕВ – АҚЫН, ҒАЛЫМ, БАСПАҒЕР, ҰСТАЗ	
Ж. Әбілбекқызы,	110

II БӨЛІМ

ЗАМАНАУИ ЖУРНАЛ ДИЗАЙНЫ: ЗАҢДАР, ШЕКТЕУЛЕР, ҚАРАМА-ҚАЙШЫЛЫҚТАР	
Несібелі Мұхаммедқызы,	113
ӘЗІЛХАН НҰРШАЙЫҚОВТЫҢ «АҚИҚАТ ПЕН АҢЫЗ АҢЫЗ» РОМАНЫ НЕГІЗІНДЕ ЖАСТАРДЫ	
ПАТРИОТТЫҚ РУХТА ТӘРБИЕЛЕУДІҢ ЗАМАНАЛЫ ПАРАДИГМАСЫ	
Аружан Тілеубек,	116
ЖАҢА МЕДИА ДИЗАЙНЫНДАҒЫ ЗАМАНАУИ ҮРДІСТЕР	
Сұлушаш Садырова,	118
ГРАФИКАЛЫҚ ДИЗАЙНДАҒЫ КРЕАТИВТІ ИДЕЯЛАР МЕН ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЯЛАР	
К. Қарақұлова,	121

АҚПАРАТТЫҚ КЕҢІСТІКТЕГІ БАСЫЛЫМДАРДЫ ЖІКТЕУ КЛАССИФИКАЦИЯЛАРЫ

Айару Шаймерден,	123
ҚАЗІРГІ ТЕХНОЛОГИЯ ЕРЕКШЕЛІГІ	
Қарлығаш Мергенбаева, Жазира Батырханова,	127
БАЛАЛАР БАСЫЛЫМЫНЫҢ ТАБИҒАТЫ	
Назерке Серікбаева,	128
ҚАЗАҚ КІЛЕМДЕРІНДЕГІ ОЮ-ӨРНЕКТЕРДІҢ СЕМАНТИКАЛЫҚ НЕГІЗІ	
Аида Байтаулова,	131
ҚАЗАҚСТАНДЫҚ КІТАПТАНУ ҒЫЛЫМЫНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ	
Аружан Жасұланқызы,	135
БАСПА, ПОЛИГРАФИЯ ТЕРМИНОЛОГИЯСЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ	
Гүлнұр Ахметова,	139
ҚАЗАҚ ХАЛЫҚ ЗЕРГЕРЛІК ӨНЕРІНДЕГІ БҰЙЫМДАР МЕН АСЫЛ ТАСТАРДЫҢ САКРАЛЬДЫ МӘНІ	
Н. Даутов,	141
ГРАФИКАЛЫҚ ИЛЛЮСТРАЦИЯ – ОНЛАЙН БАСЫЛЫМДАРДЫҢ ВИЗУАЛДЫ КОМПОНЕНТІ	
Жадыра Жарылғап,	145
«БАЙБӨРІ БАЛАСЫ АЛЫП БАМСЫ» ЖЫРЫНЫҢ ЗАМАНАЛЫ БІТІМІНІҢ ДЕФОРМАЦИЯСЫ	
Алмабек Ибрайымов,	149
БЕКЗАТ БОЛМЫСТЫ БАСШЫ	
Аяужан Ахметжан,	151
КӨРКЕМ ОЙЛАУ ҚҰРЫЛЫМЫНДАҒЫ ЭМОЦИОНАЛДЫ ИНТЕЛЛЕКТІҢ МӘСЕЛЕСІ	
Жанарбек Берістен, Серік Тайнов, Айнұр Талдыбаева, Шалқар Бердіқожа,	155
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ КІТАП ДИЗАЙНЫ: КӨРКЕМДІК НЕГІЗДЕРІ, ЭВОЛЮЦИЯСЫ ЖӘНЕ ПЕРСПЕКТИВАСЫ	
Баян Әміргалиева,	159
КОМПЬЮТЕРЛІК ТЕХНОЛОГИЯНЫҢ ЖАҢА МЕДИА ДИЗАЙНЫНА ӘКЕЛГЕН ӨЗГЕРІСТЕРІ	
Әсемгүл Жамбылова,	161
МІРЖАҚЫП ДУЛАТҰЛЫ – БИБЛИОГРАФ, ПЕДАГОГ, ҒАЛЫМ	
Әлия Аманжолова,	165
АБДУЛ-ХАМИД МАРХАБАЕВ – ФАНТАСТИКА ЖАНРЫНЫҢ МАРҒАСҚАСЫ	
Алмабек Ибрайымов,	169
ӨЛЕУМЕТТІК МЕДИА ДИЗАЙНЫ: ЖЕТІЛУ ЖОЛДАРЫ	
Шынаркүл Абелдаева,	171

ІІІ БӨЛІМ

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ЖУРНАЛИСТИКИ И ЛИТЕРАТУРЫ В ВОПРОСАХ ФОРМИРОВАНИЯ ТВОРЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ ЛИЧНОСТИ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ	
Джамила Ахмедова, С.Калкабаева,	174
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОПЫТ КНИГОИЗДАТЕЛЬСТВА: ИДЕИ АЛАШ И ГЛОБАЛЬНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ	
Гюльнар Муканова,	176
ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ТВОРЧЕСКОМ ОБРАЗОВАНИИ	
Токсанбай Урбегенов,	179
РОЛЬ И МЕСТО САКРАЛЬНЫХ ПЕЩЕР /УНГИР/ В ТРАДИЦИОННОЙ КУЛЬТУРЕ КАЗАХОВ	
Жасмин Жалгасова,	183

ИБ № 15430

Басуға 27.04.22 жылы қол қойылды. Пішімі 60×84 1/16.
Көлемі 11,8 б.т. Офсетті қағаз. Сандық басылыс. Тапсырыс № 15740.
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
«Қазақ университеті» баспа үйі.
050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды.

